

METSIEMME HARJUKASVEJA

Metsiemme harjukasveja

UPM Metsän luontojulistesarjan uusin juliste esittelee metsiemme harjukasveja.

Harjut syntyivät Suomeen viimeisen jääkauden aikana. Jäätikköjokien muodostamat harjut ja jäätikön reunan eteen kasaantuneet reunamuodostumat loivat maisemaan omanlaisensa leiman. Jäätikköjoet synnyttivät harjut huuhtomalla samanpainoisia maalajeja kerroksiksi. Reunamuodostumat puolestaan syntyivät jäätikön kasatessa moreenimaata sen eteen.

Syntytavasta riippuen harjun ma-aines muuttuu moreenista lajittuneisiin maalajeihin ja harjuissa voi olla myös erityyppisiä maakerroksia päällekkäin. Syntyvän voikin päätellä harjurinteen suunnasta taikka sen sisältämästä maalajista. Yksi tunnetuimmista harjumuodostumistamme lienee Salpausselkä, joka on tyypillinen jäätikön vetäytymissuuntaan nähden poikittainen reunamuodostuma. Jäätikköjokien muodostamat harjut ovat puolestaan muodostuneet jäätikön vetäytymissuuntaiseksi. Harjuille on sopeutunut oma tyypillinen lajistonsa. Etelään ja lounaaseen avautuvilla rinteillä kuuma ja paahteinen ilmasto synnyttää kasvuolot, joissa viihtyy vain äärioloja kestävä lajisto. Samoien lajien kun pitää paahteen lisäksi kestää öisin hyvinkin kylmät olosuhteet.

Harjuilla viihtyvät lajit ovat sopeutuneet eri tavoin elinympäristöönsä. Yksi tyypillinen esimerkki on useiden lajien käyttämä kasvia suojaava karva, joka estää liiallista

haihdutusta kuumina aikoina ja suojaa yön kylmyydeltä. Harjulajit ovat taantuneet muun muassa harjujen umpeenkasvun myötä. Erityisesti puut varjostavat harjukasveja ja mahdollistavat muiden metsälajien lisääntymisen harjulla, ja huonoina kilpailijoina harjulajien määrä vähenee. Harjuille tyypillisten putkilokasvien vähetessä myös niihin sitoutuneet hyönteiset vähenevät ja voivat lopulta kadota alueelta.

UPM on ollut aktiivisesti toteuttamassa harjulajien elinympäristöjen turvaamiseen liittyviä hankkeita yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on löytää harjuille soveltuvia käytännöllisiä menetelmiä lajiston turvaamiseksi puustoa poistamalla ja maaperään kohdistuvilla käsittelyillä – tai jättämällä maanpinnan käsittely tekemättä. Tulokset ovat olleet lupaavia niin menetelmien kehityksen kuin aikaansaatuisten tulosten valossa. Työtä on kuitenkin edelleen tehtävänä.

Metsiemme harjukasveja on jo 12. juliste UPM Metsän suositussa luontojulistesarjassa. Tässä opasvihkosessa esitellään tarkemmin julisteessa esiintyvät 25 harjukasvia. Kasvien kuvat on piirtänyt Juha Ilkka. UPM:n luontojulisteita ja niihin liittyviä opasvihkosia voi noutaa UPM:n metsäpalvelutoimistoista. Osan julisteista painos on loppunut, mutta monia julisteita on vielä jäljellä. Metsäpalvelutoimistojen yhteystiedot löytyvät UPM Metsän verkkopalvelusta www.metsamaailma.fi

Toivottavasti tästä julisteesta ja opasvihkosesta on sinulle hyötyä ja iloa.

SISÄLLYS

- 5 Ahomansikka
Harjukeltamaite
- 6 Hietaneilikka
Hietaorvokki
- 7 Hämeen kylmäkukka
Häränsilmä
- 8 Idänkeulankärki
Isomaksaruoho
- 9 Kalliokielo
Kangasajuruoho
- 10 Kangasraunikki
Kangasvuokko
- 11 Ketokäenminttu
Kielo
- 12 Kissankäpälä
Masmalo
- 13 Mäkitervakko
Nuokkukohokki
- 14 Sarjakeltano
Sarjatalvikki
- 15 Sianpuolukka
Sikojuuri
- 16 Tunturikurjenherne
Vanakelto
- 17 Vuorimunkki

AHOMANSIKKA

Fragaria vesca, smultron, Wild strawberry

Ahomansikka lisääntyy pitkien ja hentojen pintarönsyjensä avulla. Se on ahojen, pientareiden, metsänreunojen, lehto- ja harjumetsien laji.

Korkeus: 5–20 cm, rönsyt jopa 2 m pitkiä.

Kukinta: kesä–heinäkuu

Varren karvat yläviistoja.

Lehdet tyviruusukkeena, melko pitkäruoaisia. Lehtilavat 3-lehdykkäisiä, lehdykät soikean vinoneliömäisiä, hammaslaitaisia ja molemmin puolin harvakarvaisia. Kukan teriö valkoinen, säteittäinen, noin 1,2–1,8 cm leveä, terälehtiä 5. Marja punainen, mehevä, 0,5–1 cm pitkä.

HARJUKELTAMAITE

Lotus corniculatus var. *arenosus*, käringtand, Birdsfoot-trefoil

Harjukeltamaite on yksi keltamaitteiden kuudesta alalajista, jota tavataan valoisissa ja lämpimissä harjunnemetsissä. Maitteet kuuluvat hernekasveihin.

Korkeus: 10–40 cm

Kukinta: kesä–elokuu

Varsi yleensä koheneva, särmikäs, kalju tai harvakarvainen. Lehdet kierteisesti, ruodittomia. Kukat keltaiset, 10–16 mm pitkät, perhosmaiset. Kukinto pitkäperäinen, mykerömäinen, 2–6-kukkainen sarja.

HIETANEILIKKA

Dianthus arenarius, sandnejlika, Sand pink

Hietaneilikka on harvinaisimpia harjukasvejamme. Se kasvaa avoimilla hietikko- ja rapautuneilla kallionrinteillä. Valkoisten kukkien hieno tuoksu on voimakkaimmillaan juhannuksen tienoilla.

Erittäin uhanalainen (EN), rauhoitettu koko maassa

Korkeus: 10–20 cm

Kukinta: kesä–elokuu

Melko tiiviisti mätästävä monivuotinen ruoho. Varsi pysty-koheneva, haaromaton tai niukkahaarainen. Lehdet tasaisen soukkia, miltei neulasmaisia, ehytlaitaisia, harmahtavanvihreitä. Valkoinen kukka noin 3 cm leveä, 5 kapealiuskaista terälehteä. Teriö säteittäinen.

HIETAORVOKKI

Viola rupestris, sandviol, Teesdale Violet

Hietaorvokki jaetaan kahteen alalajiin: eteläiseen harjuhietaorvokkiin (ssp. *rupestris*) ja Lapin pahtahietaorvokkiin (ssp. *relicta*). Harjuhietaorvokkia tavataan mäen- ja harjunrinteillä, kalliometsissä, hiekkakedoilla ja jyrkänteillä.

Pahtahietaorvokki on uhanalainen ja rauhoitettu koko maassa.

Korkeus: 2–10 cm

Kukinta: touko–kesäkuu

Varsi lehdekäs, haarova, yleensä tiheään lyhytkarvainen. Lehdet tyviruusukkeena ja varrella kierteisesti, korvakkeellisia. Korvakkeet puikean suikeita, pitkähampaisia. Teriö sininen-vaaleansinipunainen, noin 1–1,5 cm leveä, terälehtiä 5. Kukat yksittäin lehtihangoissa, nuokkuvia.

HÄMEENKYLÄNKUKKA

Pulsatilla patens, nipsippa, Eastern pasque flower

Hämeenkyllänkukkaa tavataan vain hyvin suppealla alueella Etelä-Hämeessä. Se kasvaa valoisailla ja avoimilla harjukankailla, harjulehdoissa ja moreenikumpareilla. Kanta-Hämeen maakuntakasvi.

Erittäin uhanalainen (EN), rauhoitettu koko maassa
Korkeus: 10–30 cm, hedelmävaiheessa jopa 50 cm
Kukinta: toukokuu

Monivuotinen mätästävä kasvi. Varsi pysty, pehmeäkarvainen, haaraton, kukan alapuolella olevaa kiehkuraa lukuun ottamatta lehdetön. Varsi pitenee kukinnan jälkeen. Kukka on kellomainen, noin 7,5 cm leveä, sininen tai sinivioletti. Terälehtiä 6, niissä hento valkoinen karva.

HÄRÄNSILMÄ

Hypochaeris maculata, slätterfibbla, Spotted cat's ear

Häränsilmä on paljon valoa vaativa kuivien harjunrinteiden ja törmäniittyjen kasvi. Yli puolen metrin syvyyteen ulottuva juuristo turvaa vedensaannin.

Korkeus: 40–70 cm
Kukinta: heinä–elokuu

Varsi tavallisesti haaraton, karheakarvainen vana, voi olla myös niukkahaarainen. Maanmyötäiset, kielimäiset, lähes pyöreäkärkiset, harvaan matalahampaaiset tai aaltoreunaiset lehdet tyviruusukkeena. Kukka noin 5 cm leveä, kirkaankeltainen mykerö. Yksi mykerö vanan latvassa, tai muutamia haarojen päissä.

IDÄNKEULANKÄRKI

Oxytropis campestris ssp. *sordida*, ryssvedel,
Yellow beaked milk vetch

Idänkeulankärki suosii jyrkkiä, etelään antavia paisterinteitä. Harjunrinteiltä se levittäytyy myös tienpenkereille, sorakuoppiin ja radanvarsille. Kukintovarret ovat talventörröttäjiä, joten osa painavista siemenistä voi vierä kauden hankia myöten.

Korkeus: 10–20 cm

Kukinta: kesä–heinäkuu

Varsi tyveltä puutunut juurakoksi, tyveltä runsaasti haarova, kukintoranka lehdetön, karvainen. Lehdet ruusukkeena. 8–15-pariset lehdykät suippoja, ehytlaitaisia, karvaisia. Kukan teriö kellanvalkoinen tai sinertävä, n. 15 mm pitkä, perhomainen. Venho sinivioletin sävyinen. Kukinto tiheä, 5–15 kukkainen terttu.

ISOMAKSARUOHO

Hylotelephium telephium, kärleksört, Orpine

Isomaksaruohon paksut lehdet ja mukulajuuri toimivat vesivarastona, joten se selviytyy kuivien kausien yli.

Korkeus: 15–50 cm

Kukinta: heinä–syyskuu

Varsi rento tai pystytkö, tavanomaisesti haaraton, usein punertavan sävyinen. Lehti paksu, kalju, soikeanpitkulainen, ehyt- tai hammaslaitainen. Kukan teriö säteittäinen, valkeankellertävä tai punertava, noin 1 cm leveä. Kukinto tiheä sarjamainen viuhko.

KALLIOKIELO

Polygonatum odoratum, getrams, Angular Solomon's-seal

Kalliokieho kasvaa perinteistä kieloa kuivemmilla paikoilla, kuten kalliojyrkänteillä, kivikoissa ja harjuilla, mutta myös rehevissä lehdossa.

Rauhoitettu Pohjois-Suomessa

Korkeus: 20–40 cm

Kukinta: touko–kesäkuu

Varsi särmikäs, kaareva, yleensä haaraton. Kapeanpuikeat tai suikeat, ehytlaitaiset lehdet kierteisesti kahtena rivinä. Kukka kellomainen tai torvimainen, valkeanvihertävä, vaniljantuoksuinen. Kukat nuokkuvat lehtihangoissa yhden tai kahden kukan ryhmissä.

KANGASAJURUOHO

Thymus serpyllum, backtimjan, Wild thyme

Kangasajuruoho on monivuotinen, voimakkaasti tuoksuva, mattomaisia kasvustoja muodostava puolivarpu. Se on tärkeä ravintokasvi paahteisissa ympäristöissä eläville hyönteisille.

Alueellisesti uhanalainen

Korkeus: 5–15 cm

Kukinta: heinä–elokuu

Varsi rento, haarainen, särmikäs, suikertava. Kukalliset pystyhaarat usein haarattomia, latvasta lähes liereitä, karvaisia. Myös rentoja haaroja ilman kukintoja. Lehdet vastakkain, lehtilavat soikeita tai vastapuikeita, pyöreäkärkisiä, talvivihreitä. Kukan teriö punainen, joskus valkoinen. Kukinto mykerömäinen ja tiivis latvaryhmä.

KANGASRAUNIKKI

Gypsophila fastigiata, säpört, Baby's breath

Kangasraunikki menestyy avoimilla hiekkamailla. Se pärjää heikosti kilpailussa muun kasvillisuuden kanssa. Kukintovarret säilyvät kuivuneena talven yli ja siemenet leviävät hankia pitkin tai sulamisvesien mukana.

Erittäin uhanalainen (EN), rauhoitettu koko maassa

Korkeus: 10–30 cm

Kukinta: heinä–elokuu

Mätästävä monivuotinen ruoho. Rento-koheneva varsi, kukinnon haarat nystykarvaiset. Lehdet ehytlaitaisia, tasasoukkia, sinivihreitä. Kukan teriö noin 0,5–1 cm leveä, valkoinen, säteittäinen, terälehtiä 5. Kukinto tiheähkö viuhko.

KANGASVUOKKO

Pulsatilla vernalis, mosippa, Spring Pasqueflower

Kangasvuokko kasvaa karuilla harjumäntyrinteillä. Sitä tavataan erityisesti Salpausselän harjumaisemissa. Kangasvuokko on Etelä-Karjalan maakuntakukka.

Vaarantunut (VU), rauhoitettu

Korkeus: 5–20 cm, hedelmävaiheessa jopa 35 cm

Kukinta: huhti–kesäkuu

Varsi pysty, haaraton, karvainen, kukan alapuolella olevaa kiehkuraa lukuun ottamatta lehdetön, kukinnan jälkeen pitenevä. Kukka kellomainen, noin 6 cm leveä. Terälehtien sisäpintojen väri valkoinen, ulkopinnat keltaisia, punaruskehtavia tai violetinsinertäviä. Terälehtiä 6, niissä yleensä ulkopinnalla ruskea karva.

KETOKÄENMINTTU

Satureja acinos, harmynta, Basil thyme

Ketokäenminttu on yksivuotinen tai lyhytikäinen monivuotinen ruohovartinen huulikukkaiskasvi. Se kasvaa valoisailla kallioilla, kedoilla ja harjun rinteillä. Sen vihreissä osissa on voimakas, miellyttävä tuoksu.

Korkeus: 10–30 cm

Kukinta: kesä–elokuu

Varsi pysty-koheneva, karvainen, punertavan violetinsävyinen. Lehdet kapeanpuikeat tai lähes soikeat, ehytlaitaiset tai harvaan matalahampaiset, kummaltakin puolelta lyhytkarvaiset. Kukka punertavansininen, noin 0,7–1 cm pitkä, torvimainen, karvainen. Kukinto tähkämäinen ryhmittymä varren päässä.

KIELO

Convallaria majalis, liljekonvalji, Lily-of-the-valley

Kielo on Suomen kansalliskukka. Se viihtyy varjoisilla metsänreunoilla, kangasmetsissä ja harjuilla. Kielo muodostaa yhtenäistä kasvustoa ja leviää juurakkonsa avulla.

Korkeus: 15–25 cm

Kukinta: touko–kesäkuu

Särmikäs varsi. Tyvellä 2 soikeaa tai suikeaa, teräväkärkistä, ehytlaitaista lehteä. Lehtien tyvi tuppimainen. Vitivalkoinen kukka kellomainen, lähes pallomainen, noin 0,6 cm pitkä. Kukinnossa 6–12 kukkaa, toispuolinen terttu, kukat nuokkuvia. Voimakas tuoksu.

KISSANKÄPÄLÄ

Antennaria dioica, kattfot, Cat's foot

Kissankäpäle on rönsyllinen, mattomaisia kasvustoja muodostava monivuotinen ruoho. Se kasvaa koko maassa monenlaisilla kuivilla paikoilla. Lehtien huopakarvaisuus vähentää veden haihtumista.

Korkeus: 5–30 cm

Kukinta: kesä–heinäkuu

Varsi haaraton, tiheäkarvainen. Lehdet tyviruusukkeena ja varrella kierteisesti. Ruusukelehdet vastapuikeita, varsilehdet kapeansuikeita. Pienet kukat muodostavat kukkamaisia mykeröitä, valkoisia tai vaaleanpunaisia. Mykeröt (2–8 kpl) muodostavat sykerömäisiä ryhmiä.

MASMALO

Anthyllis vulneraria, getvåppling, Kidney Vetch

Hernekasveihin kuuluvat masmalot ovat 2-vuotisia tai lyhytyikäisiä monivuotisia ruohoja. Masmaloista tunnetaan Suomessa neljä eri muunnosta. Masmalot suosivat valoisien ja karujen harjunrinnemänniköiden aukkopaiikkoja. Ne häviävät helposti kasvillisuuden umpeutuessa.

Rauhoitettu muualla paitsi Ahvenanmaalla

Korkeus: 10–40 cm

Kukinta: kesä–elokuu

Varsi maanmyötäisestä pystyyn. Lehdet kierteisesti, soikeita, ehytlaitaisia, päältä harvaan karvaisia, alta lyhyt- ja myötäkarvaisia. Kukka vaaleankeltainen, toisinaan punakärkinen, pitkän perhomainen. Kukinto pallomainen terttu varren latvassa.

MÄKITERVAKKO

Silene viscaria, tjärblomster, Sticky catchfly

Mäkitervakko on harjunrinteiden, kuivien mäenrinteiden ja hiekkaisten kotojen kasvi. Kuivakkokasvin pääjuuri yltää jopa metrin syvyyteen.

Korkeus: 20–40 cm

Kukinta: kesä–heinäkuu

Varsi pysty, haaraton, yläosaa peittää punaruskea, tahmea aine. Varsilehtien lisäksi ruusukelehdet tyvessä. Lehdet tasasoukkia, ehytlaitaisia. Kukan teriö säteittäinen, tummanpunainen, harvoin valkoinen tai vaaleanpunainen, 1,5–2 cm leveä. Terälehtiä 5. Verhiö torvimainen. Kukinto terttumainen.

NUOKKUKOHOKKI

Silene nutans, backglim, Nottingham catchfly

Monivuotinen nuokkukohokki kasvaa eteläisessä Suomessa kuivilla ja aurinkoisilla kasvupaikoilla. Valkoiset kukat tuoksuvat voimakkaasti iltaisin ja öisin.

Korkeus: 20–40 cm

Kukinta: kesä–heinäkuu

Monivartinen, varsi koheneva-pysty, tahmea, pehmeäkarvainen ja varsinkin yläosasta nystykarvainen. Tyvilehdet kapeansoikeita, varsilehdet tasasoukkia. Kukan teriö säteittäinen, kellertävänvalkoinen, noin 1,5–2,5 cm leveä. Kukinto harva, tettu toispuolinen, kukat nuokkuvia. Kukat ovat supussa päivisin, avautuvat illalla ja tuoksuvat yöllä.

SARJAKELTANO

Hieracium umbellata, flockfibbla, Hawkweed

Sarjakeltano on yleinen koko Suomessa kuivahkoilla ja kuivilla paikoilla. Sitä tavataan mm. tienpientareilla, dyneillä, harjujen rinteillä ja metsänreunoissa. Ulkonäkö on hyvin vaihteleva.

Korkeus: 5–75 cm

Kukinta: heinä–syyskuu

Varsi pysty tai koheneva, kalju tai niukkakarvainen, yläosasta tähtikarvainen. Lehdet tasasoukkia, suippokärkisiä, niukasti karvaisia, ehytlaitaisia tai harvahampaisia, taakäänteisiä. Kukat muodostavat noin 2 cm leveitä keltaisia kukkamaisia mykeröitä, jotka puolestaan muodostavat sarjamaisia ryhmiä.

SARJATALVIKKI

Chimaphila umbellata, ryl, Prince's Pine

Sarjatalvikki on talvivihreä varpukasvi. Se viihtyy kuivissa kangasmetsissä, etenkin harjujen lämpimillä, päivänpuoleisilla rinteillä.

Silmälläpidettävä (NT)

Korkeus: 10–25 cm

Kukinta: heinäkuu

Varsi särmikäs ja puutunut. Jäykät, kiiltävät, kapean vastapuikeat ja isohampaiset lehdet. Vaaleanpunertavat terälehdet. Kukan teriö säteittäinen, noin 0,7–1,2 cm leveä, nuokkuva. Kukinto 2–5-kukkainen sarja, kukat kaartuvat alas.

SIANPUOLUKKA

Arctostaphylos uva-ursi, mjölon, Bearberry

Sianpuolukka kukkii metsämarjoistamme ensimmäisenä. Monivuotinen varpu muodostaa harju- ja rapakivialueilla jopa aarin kokoisia kasvustoja.

Korkeus: 5–15 cm

Kukinta: touko–kesäkuu

Varsi puutunut. Haarat rentoja ja maanmyötäisiä, voivat olla jopa 1 m pitkiä. Talvehtivat lehdet vastapuikeita, ehytlaitaisia, kovia, kiiltäviä, nahkeita, 1–3 cm pitkiä. Kukan teriö ruukkumainen, vaaleanpunertava tai lähes valkea, noin 0,5 cm pitkä. Kukat nuokkuvat terttuina versojen kärjissä. Punainen, kiinteä, kuivan jauhoinen marja.

SIKOJUURI

Scorzonera humilis, svinrot, Viper's-grass

Sikojuuri suosii avoimia, valoisia kasvupaikkoja. Kasvin vankka pääjuuri on syötäväksi kelpaava.

Korkeus: 20–30 cm

Kukinta: kesä–heinäkuu

Varsi valkokarvainen, tavallisesti haaraton. Lehdet tyviruusukkeena ja varrella kierteisesti, kouruisia ja tiheäkarvaisia. Lehtilapa suippo, ehytlaitainen. Kukat muodostavat 5–6 cm leveitä kukkamaisia mykeröitä. Mykerön kukat vaaleankeltaisia, usein hieman sinipunertavia. Mykeröt yksittäin varsien päissä.

TUNTURIKURJENHERNE

Astragalus alpinus, fjällvedel, Alpine Milkvetch

Tunturikurjenhernettä tavataan koko maassa Pohjois-Suomen tuntureilta Etelä-Suomen harjuille. Se suosii avoimia ympäristöjä, ja niinpä nykyisin komeimmat kasvustot löytyvät usein maanteiden varsilta.

Korkeus: 8–20 cm

Kukinta: kesä–heinäkuu

Varsi koheneva, hieman särmikäs, tyvestä haarautuva, karvainen. Parilehdykkäinen, 6–12-parinen. Lehdykät tasasoukkia tai soikeita, kärjistä tylppiä, ehytlaitaisia, alapinnoilta valkokarvaisia. Kukan teriö perhomainen, sininen tai sinipunainen ja tyveltä usein vaalea, harvoin valkoinen. Kukinto 5–15-kukkainen terttu.

VANAKELTTO

Crepis praemorsa, klasefibbla, Leafless Hawk's-beard

Vanakeltoa tavataan vain Ahvenanmaalla ja Etelä-Hämeessä. Monet kasvupaikat ovat entisillä metsälaitumilla tai harjunrinteillä.

Erittäin uhanalainen (EN), rauhoitettu

Korkeus: 30–40 cm

Kukinta: kesä–heinäkuu

Varsi pysty, pehmeäkarvainen. Suurehkot, pitkulaiset, tylppäkärkiset tai terävähkärkiset, ehytlaitaiset tai kevyesti nirhalaitaiset lehdet ruusukkeena varren tyvellä. Vana muutoin lehdetön. Terttumainen kukinto, jossa 10–20 keltaista mykerökukkaa.

VUORIMUNKKI

Jasione montana, blåmunkar, Sheep's bit scabious

Harvinaisen vuorimunkin mieluisimpia kasvupaikkoja ovat kuivahkot, aurinkoiset kallionlaet ja mäet. Se kuuluu kellokasveihin.

Alueellisesti uhanalainen

Korkeus: 10–50 cm

Kukinta: heinä–elokuu

Varsi koheneva-pysty, tyypillisesti haarainen, särmikäs, tyvistä karvainen ja yläosasta lehdetön. Lehdet kierteisesti, lehtilapa tasasoukan suikea tai kapean vastapuikea, ehytlaitainen tai harvaan matalahampainen. Kokonaan avennut kukan teriö tähtimäinen, noin 0,6–1,5 cm pitkä, vaaleansininen, harvoin vaaleanpunainen tai valkoinen. Kukinto yli 100 kukkainen, mykerömäinen, 1,5–2,5 cm leveä, kukinnot yksittäin pitkien varsien päissä.

UHANALAISUUSLUOKAT:

NT = Silmälläpidettävä

VU = Vaarantunut

EN = Erittäin uhanalainen

CR = Äärimmäisen uhanalainen

LÄHTEET:

www.luontoportti.fi

www.ymparisto.fi

UPM METSÄ

UPM yhdistää bio- ja metsäteollisuuden ja rakentaa uutta, kestäväää ja innovaatiovetoista tulevaisuutta. Tuotteemme valmistetaan uusiutuvista raaka-aineista ja ovat kierrätettäviä.

UPM Metsä vastaa puuraaka-aineen hankinnasta yhtiön tuotantolaitoksille. Valtaosa tehtaiden tarvitsemasta puumäärästä hankitaan suomalaisten yksityismetsänomistajien metsistä.

Puukauppapalveluiden lisäksi UPM Metsä tarjoaa metsänomistajille monipuolisia ja laadukkaita metsäpalveluja metsänhoitotöiden suunnittelusta ja toteutuksesta laki- ja asiantuntijapalveluihin. Palveluvalikoima kattaa kaikki metsäomaisuuden hoitamiseen liittyvät palvelut metsänomistajan itsensä valitsemassa laajuudessa. Kaikki metsässä tehtävät toimenpiteet pohjautuvat metsänomistajan omiin toiveisiin ja tavoitteisiin.

UPM Metsä vastaa myös UPM:n omien metsien hoidosta. Tuotevalikoimaan kuuluvat lisäksi laadukkaat Bonvesta-metsätilat ja rantatontit.

TEHDÄÄN YHDESSÄ TOIVEIDESI METSÄ.

www.metsämaailma.fi

www.bonvesta.fi

Paineitu 1 / 2013. Paperi UPM Finesse matt 130 g/m²